

rones... **A**lexandra... **M**...
 lib... **M**...
 et... **I**...
E... **H**...
 et... **P**...
 et... **E**... **G**...
S... **P**...
 et... **A**...
 et... **H**...

4, 131 / 9048

II / 131

I.

II.

III.

III.

V.

VII.

VII.

IX.

X.

XI.

XII.

2
AUGUSTI
GYMNASII GORLICENSIS
PALAESTRA

ORATORIO-POETICA,

^{b. c.}
EXERCITIA ORATORIA
ET POETICA,

publicè,

nunc in Perorantium Cathedra, nunc in
aliquo peculiari Pegmate, nunc in

Theatro Scenico,
Florentissima Juventutis Scholasticae Corona
Gymn. Gorl.

infra

Doctrina instaurata ac recognita

SEXENNIIUM,

et quod excurrit,

AUDITORIBUS aequè ac SPECTATORIB,
ERUDITIS,

MODERATORE

M. CHRISTIANO FUNCCIO,
RECT. GORLIC.

pleraq; à proò lè sò ~~uatos~~, ut Gr. amant libri,
et ex prompta memoria,
exhibita.

TOMUS III TIUS

ALICHIATI

GYMNASII GÖRLITZENSIS

PALASTRA

ORATORIO-POETICA

EXERCITIA ORATORIA

ET POETICA

Faint handwritten text, possibly a library inventory or acquisition note.

SEXENNIVM

AUDITORIBUS SPECTATORIBUS

ERUDITIS

MODERATORIBUS

M. CHRISTIANO FINICIO

RECTORI GÖRLICENSIS

Faint handwritten text, possibly a date or location.

TOMUS IIIIUS

De
Cicatricibus Christi
Oratio.

479

Sum omnes, Sceptor Excellentissime, Viri Vere,
Tug, in spem Parentum ac Patriae nata ac facta
studiose juventutis corona, cum omnes, inquam, ^{unghi}ingu-
lari quadam ac non ima laude digni videntur, qui in
assequenda honestarum artium scientia operam set indu-
striam suam collocant; tum ii praecipue, qui veluti ma-
jore quodam Numinis afflatu percussi, caeteris omnibus
posthabitis, ad divinarum rerum scientiam, quae incompa-
rabiles divinae sapientiae thesauros hominibus recludit,
aspirant, omnesque ad eam cogitationes suas atque studia
conferunt. Verum enim vero, quemadmodum in univer-
so hoc mundi theatro nihil reperire licet excellentis homi-
ne, in homine nihil praestantis anima, in anima nihil
exquisitis ratione, in ratione nihil praclaris intellectu,
in intellectu nihil pretiosae sapientiae set scientiae; ita nec
ulla, vel plane nulla scientia est, quae quidem in intelle-
ctum hominis cadere potest, dignior, nulla eminentior, nul-
la rarior ac carior rerum divinarum scientia, quae
antiquo vocabulo theologia dicitur. Et quis quae so, est
qui alias omnes, si in unum conferantur, scientias, cum hac,
quae tam pulchra, tam admirabilia, tam divina et saluta-
ria tradit, nullo modo comparandas putet? Haec enim immo ^{haec} omnem encyclopaediam ac
disciplinarum liberalissimarum orbem complectitur. Omnes
scientiae, facultates, artes, in amplectum rapit: quicquid
Graecorum stas stupuit, Ter-
tullianus decantavit, id defecatum
prius ac purgatum in sua
ministeria advocat: quicquid
librorum, blattarum et fine-
arum dentibus eripuit in-
dustria, conservavit civi-
na providentia, in suam
bibliothecam asserit.

fundamentum est, cui universus Christianismus
est superstructus. Haec aurea illa catena est, quae
mortalitatem nostram, quantum divinae naturae
artissima colligat, divinae naturae
Mythriaca
septaeno, feste lesso
Sanctissimae
librorum, blattarum et fine-
arum dentibus eripuit in-
dustria, conservavit civi-
na providentia, in suam
bibliothecam asserit.

Thracibus lignas scalas quamplurimas inger-
by in caelum ad Junonem de contumacia expostulatur
ascenderet. Haec Helice aut cynosura quae piam est, ad
quam universae navigationis, id est vitae nostrae cursus
dirigatur. Haec ignis ille coelestis est, quem non fictitig
ille Poetarum Prometheus; sed ipse Christus in terras attulit, sine

quo vita constare non potest. Haec veluti sol oriens nu-
 bium caliginem dissipat; velut fides, quod Castoris et Pol-
 lucis dicitur, exortu suo maris rabiem placat, tempestates
 dispellit, ignorantiam puta et superstitionum procellas. Haec
 depravatas impurissimis opinionibus hominum mentes velut
 de integro iteripolat. Distractos dissipatoque variis idolorum
 cultibus homines in unam veram religionis societatem convo-
 cat: vitae tranquillitatem largitur et mortis ferocem
 suffert, aeternam denique beatitatem hominibus pollicetur. Ni-
 vere illud affirmare posse mihi videor, quemadmodum Plato
 nium elementorum in corporibus caelestibus quendam veluti flo-
 rem, in hisce inferioribus quendam veluti facem esse de-
 bant: ita rerum omnium cognitione dignarum in Theologia
 florem, in aliis scientiis facem contineri; quodq; Homerus de
 Thesia, Cato de Scipione dixit, idem de Theologia dici posse
 eam videlicet sapere solam, reliquas disciplinas, velut umbrae
 per inane volubantes vagari. O vitae Theologia dux, o vi-
 tutum omnium parens, vitiorum expultrix! O hebetes stu-
 dios, aut ut verius dicam, miseros et perditos, qui suavitatem

Valcat itaq; Martini V. la tuae fructum non sentiunt: contra vero offer et gratia
 sa somnig, qui Satana beatos illos, quorum ita est affectu anima, ut nusquam sua
 Theologia praesertim bellacis vig quam in te suisq; studiis conquiescat. Dicite mihi nunc
 exterminatoris aut corruptoris A.V. quid de mysteriorum sacrorum clavigera Theolo-
 vis frasu, Lovanium in gria vobis videatur? Dicite annon tanto hac facultas coe-
 Academiam erigens, omnibus scientiis committatur deservitis manibus iudicio vestro anteponenda sit, quanto aeterna na-
 de premium, reginam scien- tivis, immortalia caducis, divina humanis antecellunt? Mihi
 fiasum Theologiam exulare voluit, ac inhonoratam relicte, ut aperte quod res est dicam, nulla videtur superior, nulla
 quit, fortasse Cita J. Lipsii prastantior. Indeq; non tantum ab ineunte aetate illam religio-
 haviolatur in Lovanio, vul- gare doctrinam eam spargere disciplinarum reginam, Dei ad homines missam interpretem,
 re, hanc ex usu censuit, hanc de terra in caelum vestigativam, studiis humanis apicem
 campum nimis aperire et mutationibus et sermonibus ambivi; sed et studia mea primaria facultatum Superbiae
 super rebus aeternis. Deum destinare bono cum deo apud animum meum constitui. Evange-
 immortalis! Gynaeceum sub meum ex his Musarum castris abiturum, pro more ac consue-
 regina debuit honestis tudine aliquid dicendum esse mihi, intelligerem, ex Theologorum
 haberi. Regiam oportuit Scholis praestantior hanc Theologicam: An Christi Cicerones
 exulare et stigmata adhuc etiam retineat, et in aeternum referantur sit,
 orationis veste in campum hunc oratorium producere, eamq;
 ex sacrarum literarum collatis inter se locis et Patrum nonnul-
 lorum ecclesiae superiorum aetatum nostrorumq; Doctorum argu-
 mentis aliquot confirmare prolubio fuit. Evanquam vero non
 sum ita improvidus: ut sublime quid peperisse mihi videar, aut
 singulare, aut dignum adeo aubiunt vestrarum aedibus: indignum
 tamen animum meum; ut astumarem: cuius pro fidelis
 licitum esse pro ingenio sui dimisso, versari in rerum divi-
 narum meditatione et sermone Dei, qui habitare inter omnes
 opulenter debet. Neq; enim ii dumtaxat referunt magni

ac memorat
 conferunt
 etiam in ab
 ligna, fig
 se habeant,
 in pio hoc
 promptitudi
 cathedra per
 stantem bene
 Atq; ut hinc
 et Scriptores
 capite concl
 tantum cio
 resurrectione
 vatas, in di
 turum esse
 ex recentior
 dere et asse
 hise, multo
 olim exhibi
 kal' oxoro
 discipulis, e
 quum quo
 dei, dicitur
 arguere qu
 quam habe
 sa clavore
 celo illata
 ita accipien
 impotentia
 quodam
 nimis dolor
 te Christi g
 Satorum
 atrocissima
 mi indices
 Martyres c
 testimonia
 dum est,
 hominum
 soliq; Ange
 auring v
 vestra Jar

ac memorabile nomen, qui ad structuram magnificae domus
 conferunt aurum, argentum, suppellectilem pretiosam. Sed
 etiam in aliquo sunt pretio numeroe; qui stipulas, qui
 ligna, figna, calcera, coementa congerunt. Eva cum ita
 se habeant, qua par est observantia et pietate contendo, velitis
 in pio hoc argumento, singularem Plendi et auscultandi
 promptitudinem festari mihiq; ultimo ex hac perorantium
 cathedra peroranti, vel ex hac attentione, memorem ac con-
 stantem benevolentiam demonstrare.

Atq; ut hinc nostra se primum efferat oratio, Pleriq; Patres
 et Scriptores ecclesiastici ex dicto quod habetur Zachariae XII
 capite concludunt, Christum Salutis nostrae vindicem non
 tantum cicatrices vulnerum per dies quadraginta post
 resurrectionem retinuisse, sed et caelo illatas sancte ser-
 vatas, in die extremi iudicii ostensurum: et in aeternum reten-
 turum esse. Evidem non infiteor et refragor impudentiq;
 ex recentiorib; Theologis haud unos dari, qui malint cre-
 dere et asserere, Christum cicatrices sepulchro non extu-
 lisse, multo minus coelum intulisse, omnium minime
 olim exhibiturum esse: sed ad exiguum duntaxat tempus
 et per dispensationem pro informandis
 discipulis, et confortanda fide eorum, assumpsisse. Sed
 quum questio ista ejus generis sit, ut salva compage fi-
 dei, diversimode expediri, et neutra pars alteram hereseos
 arguere queat: quid obstat, quo minus pro libertate
 quam habemus in Domino assentiamur, ut, qui stigma-
 ta clavorum nunquam deposita, sed et sepulchro celata et
 caelo illata, imo et olim conspicienda docent. Eva tamen
 ita accipienda velim: vestigia illa vulnerum nequaquam ex
 impotentia quadam sanandi in corpore esse relicta, nec ee
 quodam nervos et vitia ullum dedecus afferentia, multo
 minus dolorem quandam, nec et necessitate quadam in corpo-
 re Christi glorificato haerere, sed ex libera pconomia et dispen-
 satione. Atq; primo quidem affirmare posse mihi videor
 Salvatorem nostrum in corpore suo stigmata retinuisse, id
 atrocissima passionis suae pro mundi salute susceptae certissi-
 mi indices ac testes existrent. etenim si Augustino teste,
 Martyres cicatrices etiam in ipsa aeterna beatitudine tanquam
 testimonia constantiae habituri sunt: quanto magis creden-
 dum est, Christum Jesum, Characteres officii sui pro salute
 hominum fideliter et ad mortem usq; gesti. Deo aeterno
 et Angelorum choro exhibere voluisse. Cyrillus certe Alex,
 vehementer assertionem hanc urget: ac refert huc
 verba Isaiae, quib; mentes illae, ab omni concretione immunes

quasi admirabundae quaerunt: Evis est iste, qui venit
de domo finctis vestibus de Bosra, iste formosus in stola sua
gradiens in multitudine fortitudinis suae? Et Zachariae
13 & 6 dicitur ei: Quid sunt plagae istae, in medio ma-
nuum tuarum? Et dicit: Istis plagatus sum in domo eorum
qui diligebant me: nimirum agnoscunt in cicatricibus signa
bellosum, adorant in carne vulnera jam sanata. Sane
quemadmodum miles fortissimus, vulnera in praelio pro gen-
tis suae salute accepta, non ita curari solet, ut cicatrices
non remaneant; sed mavult, ut haec in corpore discriminis
sui monumenta persistant: Sic omnino statuendum est, Chri-
stum in corporis plagarum cicatrices reservasse, ut quid no-
sti causa egerit, quid exantlarit, quae et quanta, aut nos
in libertatem filiorum Dei vindicaret, in suo corpore susti-
nuerit, omni Tulliana lingua disertis loquantur, glorio-
sis contestentur. Subit haec recordatio animum meum, ab
omni seculorum memoria inventos fuisse impostores, qui
dolo et per mendacium, aliorum nominibus assumptis in
alienas familias, aliena regna se inserentes, certis quor-
busdam corporis membris et gentilitiis notis, quas sum-
mum pro quibus se venditabant, non habebant communes, semet-
ipsum proderint, mortisque periculum incurrerint. Testis est
Persarum Pseudo-Smerdis quem Magos Cambysi substituisse
legimus. Hic cum pro vero Smerdis Rege, Cyri filio Cambi-
si fratre per septem menses habitus esset, auribus tandem Cy-
ri ipsi proferri iusserat, carere cognitis, suppositi poenas
dedit. Testis est superioris seculi Pseudo-Olaf, qui, cum O-
lavum Danica regem Noris lineamentis et corporis similitu-
dine referret, in eius locum se substituens sola umbilici disti-
militudine proditus est. Evidet cum metum meditor, induit
facile ut credam, Christum Salutis nostrae assertorem, unum
cicatrices in corpore suo retinuisse ut demonstraret, id ipsum pro-
pus, quod cruce fuit affixum surrexisse, neque aliud ex ipso pro-
ductum, sed illud ipsum quod passum fuit et mortuum, adeo
omnibus de passione et morte eius constaret, nec haec a
hortens sui per eas crudelissima necis, qua innocentem af-
fecerunt, convincerentur. Hinc illud Alesiae lumen ac co-
lumen Augustini, Christum crucifixores suos in die pan-
critico hunc in modum alloquentem introducit: Ecce ho-
minem, quem crucifixistis, ecce Deum et hominem, in quem
credere nolulistis, videtis vulnera, quae inflixistis, agnosci-
tis laqueum, quod purugistis: quoniam per vos, et propter
vos apertum est, nec tamen intrare voluistis. *Scilicet*

in hanc rem
tur a Ju
nerum res
solum ad ce
factum est,
iudicio.
voluit, ratio
ria de pecca
lent victor
mina et cic
tur. Magn
is oportet,
is labore
pectore adv
Savam, et
humero ac
centum et
et triginta
ut posteri
intuitu a
ferendum
armis Aes
lucris docu
sitate suam
bello acceptis
sto in loco
mo mortis
meliori iure
est cruciat
corpore ex
filiis, tot
in depre
promachui
vestigia v
instrumenta
abit a sente
scham Ve
Christi co
in quantum
si aliquis
ex pugna

in hanc rem ita scribit alicubi: Vulneratio lancea videbi-
 tur a Judæis in iudicio futuro: quodq; cicatrices vul-
 nerum reservatae sunt in corpore Christi resurgente, non
 solum ad certificationem sed passionis et resurrectionis
 factum est, sed etiam ad convincendum Judæos in futuro
 iudicio. Altera, ob quam cicatrices Christi retinere
 voluit, ratio fuit, ut essent gloriosissima illustrissima victo-
 riæ de peccato, daemone morte et inferno trophæa. So-
 lent victores in signum virtutis et gloriae clypeorum fora-
 mina et cicatrices ostentare, in iisq; egregie placere sibi viden-
 tur. Magnam credo, quondam L. Sisinii dentati gloriam fu-
 isse oportet, centies et vicies in aciem eo animi et corpo-
 ris robore descendisse, ut quinq; et quadraginta vulnera
 pectore adverso exceperit, in quo socios habuisse M. Casium
 Davam, et Mantium capitolinum ajunt; quorum ille
 humero ac femore sauciis, atq; oculo eruto caeco, scutum
 centum et viginti ictibus perforatum retulit; hic vero tribus
 et triginta cicatricibus adverso pectore insignis apparuit,
 ut posteri tantorum patrum insignibus gloriarentur, eorūq;
 intuitu a paria egregia facta incenderentur. Eo re-
 ferendum quoq; existimo, quod de Ulyse cum Ajace de
 armis Achilles disceptantes tradunt, qui fabularum invo-
 lucris docuerunt proprietates rerum: Cum nempe genero
 sitatem suam, decus et gloriam in vulneribus et cicatricibus
 bello acceptis potissimum posuisse, utpote quas omnes hone-
 sto in loco nullam a tergo acceperit. At vero de invictissi-
 mo mortis ac diaboli triumphatore, Jesu nostro, longe
 meliori jure, id ipsum possum adserere: quot enim passus
 est cruciatus, quotquot non clypeo; sed sacratissimo suo
 corpore excepit vulnera et plagas, totidem sunt laudum
 titulos, tot gloriandi occasiones, habet tot victoriae trophæa, tot signa imperialia
 in se deprehendimus. Audiamus hanc iterum delectia Catina
 promachum, Augustinum, sic enim ille: Fuerunt inquit
 vestigia vulnerum in corpore, tanquam tituli gloriarum, et
 instrumenta supplicii, in honorem triumphi transierunt: Nec
 abest a sententia Augustini Thomas Aquinas, qui apud Dor-
 schæum Veritatis confessor audit: Cicatrices, inquit, in
 Christi corpore, permanserunt ad majorem cumulum glorie,
 in quantum sunt quaedam virtutis insignia. Profecto si spon-
 deret aliquis pro sponsa sua usq; ad mortem pugnaret, et
 ex pugna referret plagas et vulnera, nonne ipsum glori-

osum et in oculis sponsa formosum redderent? Si ci-
catrices Christi, nobis Solis radius multo lucidiores multo
et pulchriores sunt, quod propter nos vulneratus, in victoria
stagnum eadem nobis ostendit. Evid existimatis, Auditoribus
quanto gaudio perfusa fuerint anime beatorum, quando
viderunt Christum, quem in nuda divinitate antea con-
spexerant, in corpore suo glorificato referre vulnere ve-
stigia, ex quibus intelligerent redemptionis opus, quod tam
cupide expectaverant, gloriase ab ipso perfectum fuisse
et quid quæso futurum censeatis in altera illa vita et
statu gloriæ? annon gloriosa illa et utilantia vulnerum
stigmata novo fulgore, quæ omnem auri et gemmarum
splendorem, omnem siderum ac stellarum decorem, in finito
antecellet intervallo, universa cæli regiam coarsciant imple-
bunt, electorum ad gaudium et lætitiã inflammabunt? Affe-
mant historiarum monumenta, Brasilios, gentem ferocem
et barbaram, cutem solis ardoribus adustam, cultris conscinde-
re, ac plagis hiantibus, uniones pretiosasq; gemmas inferre,
eosq; nobiliores et illustriores censei, qui pluribus plagis
maxime confisi, in publicum splendore progrediantur. Ast
hiantia Christi vulnera, a militibus in passione in fluctu
longe splendidius refulgebunt. Etenim cum Christi corpus per
se mirè splendens et fulgidum sit, quidni et vulnera eius
mirum in modum resplendescerent? Ead nunc sui ostenta-
trix Antiquitas et Catonis uticensis vulnera laudibus evellit,
quod ex iis plus gloriæ quam sanguinis emanaverit; non
serte potiori iure de Redemptore nostro depradicabimus festiva
illud æroama: De fortissimis eius vulneribus, quorum veni-
gia ad gloriam suam, et solatium nostrum retinuisse
arbitramur, plus gloriæ quam sanguinis effluxisse. Sed
Stylo hæc et ^{oratione} persequenti mihi, alia, et ut reor, majoris
quidem momenti ratio se insinuat, retinuisse Christum eic-
trices, ut eas æterno Patris pro nobis supplicans ostenderet.
earumq; ostensione eum ad nostri miserendum provocaret.
Etenim si M. Antonius, orator Romanæ causam agens,
qui de capite periclitabatur, apud Senatum perorans, acce-
pisset Sago multis confosso telis, sanguine confuso, ac te-
stante vulnera, quæ pro patria acceperat, magis ad ele-
mentiam hoc spectaculo iudices, quam sua eloquentia com-
morit; Evidni Deo Sacer misericordiarum, cuius patet
affectus in filii sui dilecti vulneribus spirat, non misere-
atur nostri, quando vulnera sua nostri causa accepta ei

Christo exhibe
pro nobis
cens: S
si Mediator
quam Abel
vivens ad i
cum Patre a
responderunt
vulnerum re
totum corp
oratio pro
ra. Sole
trare cupien
ingentium v
cicatrices po
a reis, juvi
le satagentib
in simulato
versas vulne
rat, obicit
fidem fecit
barit. Non
manium fo
iudices prio
memoracione
erat, ostensio
privare min
le nostro, qu
dati suo est
hic enim su
mento non
et misericord
sanguine pro
calesti offe
reperiat, qu
dumentat
no quidam
te in celest
sitem propo
festium,

Christi exhibet? Nec est, quod Christi apud Patrem suum
 pro nobis supplicationem et interpellationem in dubium vo-
 cem: Sic enim Apostolus inquit: Habemus *N* Testamentum
 Mediatorem, et sanguinis asperersionem, melius loquentem
 quam Abel. An vero Jesus qui juxta Apostolum semper
 vivens ad interpellandum pro nobis in coelis de salute nostra
 cum Patre aeterno loquatur quae olim inter theologos cepit
 responderuntque nullam hic intercedere locutionem: Sed ipsam
 vulnerum representationem intelligendam esse. Ita enim est, quod
 totum corpus aperiri sibi voluerit Saluator noster, ut in ex-
 pando pro nobis apud Patrem, tot essent ora, quot vulne-
 ra. Solenne olim praeis militibus, a Duce suo quid impe-
 trare cupientibus, fuisse legimus, ut veteres plagas, et obductas
 ingentium vulnerum, quae sub signis eorum in bello acceperant,
 cicatrices palam exhiberent, idemque factitatum accedimus
 a reis, praesens ad sui miserendum, vitamque donandam move-
 re sagacibus. Hinc apud Julium Caesarem proditoris miles
 infirmulatus, capitis sententia condemnatus, aperto pectore, ad
 versus vulnerum cicatrices, quae illis ergo, quondam excep-
 rat, objecit: nec alio teste Caesari opus fuit; illis quippe
 fidem fecit, illis persuasit, illis evicit, et fidem pectus pro-
 bavit. Non nominabo hoc Horatium Coelitem; multam
 manium fortissimum, quorum uterque capitis damnatus
 iudices priorum facinorum et pro Republica gestorum com-
 memoracione et cicatricum, quibus pectus turpiter concisum
 erat, ostensione ad misericordiam adeo inflexit, ut vita illos
 private minime auderent. Sed nemo unquam efficacius Redempto-
 re nostro, qui cicatrices transfixi pro nobis lateris et cordis
 detri suo exhibet, interpellavit, nemo facilius quid impetravit.
 Iste enim supplex libellus est, in quo peccata nostra, non atria
 mento non penna, sed sanguine et stilis ancis exarata
 et misericordia cera consignata sunt, libellus inquam, est
 sanguine proprio in membrana corporis sui conscriptus, Patri
 caelesti offertus. Equis hujusmodi causa sua patronum
 reperiat, qui in sua carne libellum supplicem, et causa ar-
 gumentum descripta gerat? Eleganter in hanc rem Arony-
 mus quidam, cum angelus transfuga, inquit, et emansor
 te in detestabilem peteret ancillatum: Christus contra te
 festum propositam, suam fecit: postquam diversas productiones
 festium, legis, oraculorum, prophetarum, signorum, tandem

Aschylum tragœdiorum
 in memoriam vobis
 Auditores revocate, quem
 ad lapides ob impietatis suspi-
 cionem condemnatum sua
 inter Amyntas veste subito
 detracta nudum exhibens
 unam duntaxat eum habere
 manum ostendit, altera pro
 patriae salute in bello amissa
 quod iudices et populus con-
 spicati, tamquam postulari
 facinoris memores, in-
 demnem abire eundem sus-
 serunt. usque adeo, quae oculis
 de foris videntur, ad mo-
 vendam plerumque validio-
 ra sunt, quam quae per
 aures ad sanimum defe-
 runtur; adeo res ipsa ma-
 joris non raro virtutis est,
 quam supplices preces et
 eloquentia Patronorum.
 Unse non inconvenientur
 Horatius: Sanguis irritat
 animos demissa per aures,
 etiam quae sunt oculis
 subjecta fidelibus.

proprium sanguinem allegavit. Obtinuit allegatio illa
tua sententiam libertatis, scriptae sunt literae in membra
na corporis crucifigi, et confirmata osculo misericordiae.
Hanc literaturam optime norat ille multarum lacrimarum
filii: dum exclamavit: In manibus tuis descripsisti me, sa-
ceratissimorum vulnerum tuorum caractere, caractere
scilicet suavitatis, non amaritudinis; caractere non mise-
ricordiae, non justitiae; lege, Domine Jesu, hanc scripturam
Patri eam ostende, et salva me. Non possum hanc mihi tem-
perare, quo minus obstupescens exclamem: O cicatrices nostrae
apud Deum per filium factae intercessionis indices! O stigma-
ta omni Demosthene et Seneca eloquentiora, potentiora,
aequius jam causa anime suae, quamvis iniqua, diffidat, ul-
terius certe sibi obtigisse novit, qui causam pessimam opti-
mam reddere, supremum Judicem in quam voluerit partem
vulnerum suorum objectu flectere consuevit? Esto, proinde
quod qui Demosthenem olim, qui Senecam, qui Tullium
disertissimos oratorum patronos in foro nanciscerentur, non
quam causa sua excederint, quod in C. Ligario patuit, in
quem, ut Julius Caesar sententiam fulerit, Cicero patuit, in
absolvit; Jesum qui nactus fuerit ^{amicitiam} patronum, causam suam
multo felicis apud aeternum Patrem, ~~obtinuit~~ obtinuit,
in aeternum non periturus. Verum ista nos faciamus misera
et contento orationis cursu ulterius feramur. Ita enim est,
quod Dominus cicatrices in corpore glorificato retinuerit et
adhuc etiam in caelo, et in aeternum retineat, ut inter alia,
quo nos prosecutus est, amorem et affectum hoc pacto festa-
retur: *Hæc* quippe ardentissimi amoris characteres sunt,
quibus ut ait *Isaias*, in manibus suis descripsit nos, non ca-
lamis, sed clavis; *hæc* bonitatis indicia, atque inextinguibilis
amicitiae argumenta. Solent qui exornando corpori vacant,
cum magni pretii adamantem, aut alium in genus lapideam
digitis in anulo gestant, chirothecam cancellatim conficere,
ut per scissuras ille in aliorum oculos incurat: in vestibus
quoque scissuras induci jubent, ut per eas interior byssus fem-
por ac sericum transpareat. Vanitatibus his relictis etiam
sanctiora dilabens, dico, amorem, quo Dei nos filii prosequi
quebatur, pretiosissimum fuisse adamantem, cui patrem
habere nunquam non poterat: quem ut nobis spectandum
exhiberet, utque de eius pretio iudicium fere sciscitamus, su-
stinuit, non dico manus suae chirothecam, sed sanctissimam

folia corpori
nihil tam du-
vincatur
viscera coa-
quodam ex-
et, atque
in locis ad-
moris Christi
se lateret
fudines fo-
aperuit;
de labris
Dignus Thom-
neia, et t-
datur; u-
futilisq; im-
moris est
viscera ap-
patescit.
ille sequi
sa fuisse
ergo dicit
um sepime
racis patesci
ipse. Nivido
Me me
Inquit
Nunc si sub-
ped et super-
fium reliqu-
cem ardent
et glacies
pere deflag-
ret. Quid
suo hoc car-
calum intule-
cem beatos
plagatus sur-
stigeretis esse
in me suscep-

totiq; corporis cutem discipi et per plagas conscindi. adeo
 nihil tam durum atq; ferreum, quod non amoris igne
 vincatur! Sane quemadmodum ignis, cum intra terra
 viscera coarctatq; et conclusus est: utpote quem illic calida
 quaedam exhalatio produxit, ingentes motus ac strepitus ei
 est, atq; dum faras prorumpere gestit, terram variis
 in locis adaperit: pari modo cum divini admirabilis a
 moris Christi ignis sub humanitatis nostra terra conclu
 sus lateret, et post plurimos motus, formenta, et inque
 rudines foras jam vellet erumpere, quinque locis etiam
 aperuit; quinque scilicet vulneribus, quae plane hiscunt,
 de labris utriusq; eo usq; deducuntur: ut manum suam
 Divi Thomas immittere potuerit. Salutaria me Christe vul
 nera, et talia, quibus se conditis in pectore ignis erumpit nu
 datur: ut nulla sit fenestra opus; quam Momi sciola
 futilis impietas deprobeat! Rege aliquo vita defuncto,
 moris est ad mortis causam cognoscendam, latus illig et
 viscera aperire; ac tum demum quid mortem ei attulerit
 patefecit. Exspirarat, exspirarat inquam, Dei filii, magna
 ille haec in crucis patibulo: quae mortis opus cau
 sa fuisset sciendi desiderio tenebantur omnes. Laceratur
 ergo dicitur lancea mucrone inter costas regio, musculo
 rum sepimento conclusa, et ad imum usq; et concavum tho
 racis patescit: ac tum demum Amorem mortis causam fu
 isse liquido liquido liquet.
 Me me, tadum, qui feci, in me convertite ferrum
 Inquit Amor, mea fraus omnis: nihil iste nec ausq;
 nec potuit.
 Nunc si lubet, omnium mortalium non modo naturalem
 sed et supernaturalem, addo Seraphinorum et caelestium mer
 trum reliquarum amorem, in unig pectus, velut in forma
 ardentissimam collectum, contemplantini, frigens erit
 et glacies pra amore Jesu nostri, qui in corde eius tanto
 peie deflagavit, ut faras per vulnereum aperturam erumpe
 ret. Quid existimatis Auditores, annon Christus in corpore
 suo hoc ardentissimi characteres amoris reservaverit, annon
 eorum intulerit, electis suis olim olim exhibitus? annon cum
 eorum beatos sic allocuturum patatis: Ecce his quinque plagis
 flagatus sum a vobis, quos dilexi, et ut me videretis di
 stingeretis effeci. debita vestra ego lui, vulnera vestra
 in me suscepi, vestra delicta et veneres clavis me transige

runt: gula vestra me felle et aceto potavit: passum
sum, ut vos a formentis gehenna liberarem, mortuus
sum, ut vos a morte aeterna eriperem: Ecce vulnera, cum
clavorum vestigia, quos vestri salvandi causa excepi. Videte
tangite et inspicite amoris, qui parem nunquam et nusquam
quam habuit, argumenta evidentissima:

Cernite, ut in toto corpore sculptus amor.
Videte o homines, quantum pro vobis dolui, videte
quantum vos amavi? Quantum jam gaudii ex cicatris
vobis Christi electis accessurum putati censetis, cum cor ce-
lestis lateris in Christo cor Christi ex ipsis vulneribus elucere
videbunt? ~~Evangelia~~ jubila, quos hymnos, quos cantica huius
amori, quo se persecutos intelligunt, refundent? ~~Solsem~~ huius
Orationis mea filium latius diducere et ad alias instituti
mei rationes descendere, sed dum plura meditor, oculis
obversatur optimus condiscipulus, qui quoniam et ipse aliqua
est prolaturus in medium, non est, cur vestra patientia
vel abutatur, vel benevolentiam post me dicturo debitam vi-
deat surripuisse. ~~Atque si quidem A percipitis~~

Quod itaque superest, agite Auditores, has cicatrices inspi-
cite, ac vultum dispicite, quibus nominibus Redemptori in-
itro sitis defuncti definiti. Accurramus, accurramus, in-
quid obstitimus? agite apertum latius, omnibus divitis opu-
lentia, osculemur. Exculemur pedes et manus clavipes
foratos millies atque iterum iterumque millies! ~~Quod~~ ~~penit~~
pius fuit Constantinus; qui Martyrum cicatricibus impetis
suspirans oscula; quid nos a cicatricibus Salvatoris labi-
retur, quae radiis solis pulchris existunt ac lucidis? et si
Caesum Scævam mira fortitudinis virum, feste Tetraecha, la-
cerum ac multis per forosum vulneribus, hostes quosque venerati
sunt, et propter bellicae virtutis admirationem, vulnera
ipsa deosculantes, sagittas tepenti cavere coeuitas, cen-
surum aliquod anathema, Deorum templis efficerunt; quid
nobis de Christi Servatoris vulneribus sentientium? quare
verentia deosculantur? quo pietatis affectu venerantur
de quibus non minus gloria nobis, salutisque fluxisse, quam
sanguinis certum est. Nec alienum nobis ab officio vi-
deatur contemplari in istis cicatricibus Noachi arcam
Paradisi fenestram, salebrosam petram in qua columba singu-
cis innocentia habitare possunt; arborem pertusam, quae
dubia tempestate nidulantur aricula; ~~atque~~ ~~asylum~~, in
quod securitatis gratia se liceat recipere. Atque ego quidem

in manibus
pectoris
indubitata
onem fecero
quia semper
nunquam
quasi passio
ritura esse

Dixi jam
in resurrectione
hodie, et in
quo mentem
sum inter ge-
in maioris e-
figuras, vel
colore atram-
que eminent
certis quibus
corum Critic
libus autem
manu scribenda
rolythica De
malum dicere,
mibi videtur
tis, inquit, no-
alii autem in-
habent. Atque
corpore circuli
fuit, infami
cimen ingent
rem inusserunt
Athenienses ve-
runt. Servis
aut plura ve-
ta. Cave a
Latina Comae
viciam facit
Lippis in hun-
felligit: effi-
legum velut
nam plurimum
morat. Zonar

in manibꝫ tuis, Christe Jesu, in pedibꝫ, in vulnere
 pectoris tui, tutissimum propugnaculum paratum esse mihi
 indubitata fide spero. Siquis abs te erraveris forte secusri-
 onem fecero: Semper tamen confido, ad te reverti liceat.
 quia semper vulnera tua patent; coalescunt nunquam;
 nunquam obliterantur, quin etiam credo, in aeterna gloria
 quasi passionis, gloriae, intercessionis et amoris signa appa-
 ritura esse

DIXI

Dixi jam, Auditores, de stigmatibꝫ et cicatricibꝫ, quas Christus
 in resurrectione sua et ascensione, in corpore glorificato retinuerit,
 hodieq; et in omnes aeternitates retineat. Atq; has quidem castius
 apud mentem meam repetenti mihi, frequens cicatricum et stigma-
 rum inter gentes usus sese insinuat. Sculpebant nimirum gentes
 in maioris et luctus argumentum in carne sua scalpore literarum
 figuras, vel candente ferro eas fronti inuadebant, inustas aliquo
 colore atramento videlicet aut stibio opplebant, quo cicatrices ma-
 gis eminent, literaq; praebent se lectui. Ad idololatriam quoq;
 certis quibusdam literis et punctis se signasse Iudaeos, felix criti-
 corum Criticus, Matthaeus Polus, in Synopsi criticorum notavit. Ta-
 libꝫ autem punctis et literis in fronte imo vultu saepe toto, aut
 manu scribebantur nomina Deorum, aut numerus nominum, aut hic
 roglyphica Deorum et Deorum nota. Eae consuetudo, superstitio
 malim dicere, ab Assyriis ad Iudaicam gentem tota profluxisse
 mihi videtur. Sic enim Lucianus de cultoribꝫ Deae Syriae, Cer-
 tis, inquit, notis compunguntur omnes, alii quidem in vola manu,
 alii autem in cervice, et inde est quod cupeti Assyrii notas inustas
 habent. Atq; ut haec aliae gentes tunc sibi duxerunt, cicatrices in
 corpore circumferre; ita quoque alias cicatricibꝫ et notis insignitae
 infamiam summam denotabant. Syracusani enim, ut dis-
 crimine ingenua et servilis persona notaretur, servis equi characte-
 rem inusserunt. Samii quoque captivos Athenienses, noctuae figura-
 runt. Athenienses vero Samios bello captos, Samiae navis signo deforma-
 runt. Servis etiam fugitivis sceleratis et ingratis veras literas
 aut plura verba, quae crimen contingerent causamq; inusserunt, quae
 ta cave a fure, a fugitivo, unde et literati dicti. Hinc quoque
 Latina Comedia facile Principem in Casina servus conservo con-
 vicium facit, litteratum eum nominando, perq; litteratum J.
 Lipfii in hunc locum ^{eum, qui} stigmatiam, et literis in vultu notatus, in-
 telligit: esse contra nitente Lambino: qui accipi cum vult, cuius
 namq; plurium verborum, imo versuum illa fuit inscriptio: et me-
 morat Jonaras in Annalibꝫ, duos quosdam monachos, qui Impe-

ratorem Theophilum liberius monuissent, inscriptos fuisse, et
quidem ita, ut duodecim versuum epigramma, vultus, ut sic
dicam tabula, exciperent. Nec praetereundum haec est silentio
Philippus Macedonum Rex, qui improbissimi ingratiq; militis
dorso stigma hoc inscribi iussit: Hic ingratus hospes est. Eua
propter, ut et ego quidem istorum litteratorum numero, qui
infami ingratitude stigma insignes sunt hodie me exima
meorum partium esse duxi, illis a quibus tunc hac educatus
nutritus, disciplinis et moribus probatissimis imbutus, aliisq; comu
latus fui beneficiis, gratias agere, extremumq; vale ex hoc loco
illis dicere. Licet vero non sim hiesiq; Deo, Parentibus et
Praeceptoribus, secundum humanae sapientiae Aquilae sententiam,
non posse reddi aequivalens: haec tamen sapientissima Sapien
tis Philosophi sententia meos propterea in referenda gratia co
natus non frangit et debilitat. Sed potius illud Ciceronis sum
mi illig et maximi oratoris praecipuum sequendum esse arbitror.
cum gratia, inquit, referri non possit, quanta debetur: ha
benda est, quanta pectoris nostri angustia capere potest, maxi
ma. Idem et ego faciam, cumq; gratiam pro gratia referre
nequeam, agam saltem, non quidem quantas debeo, sed quat
tas possum, maximas; ut videant illi, qui me beneficiis praer
unt amplissimis, me illa omnia grato agnoscere animo, nec
unquam illorum fore immemorem. Te ergo summe Deum
omnium Parens, per bonitatem optime, per potestatem maxi
me, Te inquam primum fructo capello auspicio
gratias ago maximas et singulares, quod me non lapidem, non
arbores, non bovem, non ovem, non leonem non Syriam
vel aliam bestiam immanissimam creasti, sed hominem, hominem
inquam, sana mente, sano corpore, et parentibus vere et sancte
et religioni accietis, qui me per sacrosanctum baptismum tibi
obtulerunt, in vera fide et religione, vero Dei timore institui
erunt. Tibi gratias ago, quod mihi Praeceptores fide singulari
doctrina eximia, pietate vera praeditos dedisti, qui liberalibus
artibus optimis utendi praecipuum animum meum imbuerunt et
collustraverunt. Tibi gratias ago, quod mihi in his Musarum ca
stris militanti tua gratia, Sancto tuo Spiritu, sanctissiq; Angelis
adfuisti, et me liberales artes discendum ab omnibus disciplinis
laetitia hostium insidiis tutum praestitisti. Laudatur in eo gratias
nimis Alphonsi Regis Aragonum, de tribus maxime sibi a Deo colla
tis incessanter gratias agentis, quod hominem, quod Christianum
quod inter Christianos Regem fecerit. Et Plato gratias Naturae
agebat, quod homo, quod mas, quod Graecus, quod Atheniensis, quod
tempore Socratis, natus esset. An minoris hoc forte ducendum mihi
est, quod Christianum catholicum me feceris, quod Religiosus Ma
gister fradideris, civem sanctorum, heredem regni caelestis con
stitueris, et aliis infinitis corporis et animi bonis me cumula
veris. Eua omnia, Deus optime, cum abs Te proficiscantia, non
modo datore omnium bonorum, sed Domino proq; humanarum

mentum; qu
quo non vis
clam aviter
Puanquam ve
pues tuos dep
tibi donarum
mo humili atq
nualum, desti
adem facilitat
gentem lectur
te omni precun
infiera infinita
rum fortunatur
mea dirigant
proximi meiq; c
sum sanctum
minum minist
lorum minist
ad studia necessa
poteram. Effic
muna sum
ama injustitia
et membra mea
vata Lyricas m
ad Te nunc
ad cineres
assentem tanqua
tui vero
binem agnosce
cum grave est
tu elaso abhi
Tu me, qui ne
prio victitare
et cum che
sem, ut filius
ere velim omni
largiter cumu
olympe. Quod
queat verig. I
trivio excesset
illi non obscure
apparatu, tot su
et in inventen
o hospites, non

mentium; quas pro imperio tuo arbitratus, quo cupis, adducis; quo non vis, abducis. Tibi merito gratias ago immortales: Te ipsam averternum: Te magne rerum conditor, et tuas

Sonabo tandem, factaq; posteris
Miranda prodam, dum decurret
Per calidos mihi sanguis artus.

Quamquam vero non adferre possum thesauros Persicos, quos ante
Tibi tuos deponam: sic tamen statuo; nec erro errorum: nullum
tibi donarium presentari vel magnificentis posse, vel gratius, ani-
mo humili atq; religioso. talem tibi, hoc interiore pectore
natum, destino offero. Accipe hoc sacrificium, hoc donarium,
facilitate, qua decimum ex leprosis, qua paralyticum col-
ligentem lectum, cum gratias agerent, admisisti, adprobasti.
Te omni precum et suppliciorum ardore supplex veneror, largire per
infinita misericordia tua, ut propositum meum felix fau-
or fortunatumq; mihi eveniat. Concede aeterna Deo, ut studia
mea dirigantur in divini tui nominis gloriam, patriae salutem
proximi meiq; emolumentum et utilitatem. Concede mihi Spiritum
sanctum, qui me regat ac gubernet, sanctos tuos angelos ho-
minum ministros diligentissimos, qui mihi hinc discedenti et ubiq;
ad studia necessaria, ut hanc studiorum meorum telam feliciter
perficam. Effice deniq; qui solus efficere omnia potes, ut quantum
sum tibi me totum impendam: ne sistam membra mea
in peccato: sed sistam me Deo, ut ex mortuis vivum,
in membra mea iustitia Deo: Da, benedicam tibi omni tempore
lyricas meas pulsem omnib; dieb; vita mea in domo Jehova.
Te nunc, Perrevere Domine Primarie Patrone ac Fau-
cineres usq; cotende suscipiende, mea se convertit Oratio. Te
tantum tanquam presentem alloquor. Etenim, nisi singularem ani-
mum tuum agnoscerem laudarem, deprecarem, non solum ingratus, quod
tibi tuo vero paterni in me propensionem, nisi beneficium magni,
cum grave est, sed etiam impius non immerito proclamater. Nam
tu me, qui nec vento vivere, nec cochlea aut limacis instar, pro-
prio victitare cruore didiceram, non humanissime tantum excipisti;
sed et cum charissima Coniuge communicato consilio, curasti tan-
tam, ut filiis tuis praedagogus praeficerer. Eod si nunc percen-
tere velim omnia hospitalitatis Beneficia; quib; me immerentem
largiter cumulateq; ornaris; Ante diem clauso componat vesper
tempo. Eod itaq; Lucullo gloriosum fuit apud Romanos: non
videtur, cur non idem beneficentia tua flectere imputari et gloria
quae verig. Is enim cum Gracos quosdam per dies plusculos con-
vivio excipisset, opiparo sane et delitiis omnib; affluenti: atq;
illi non obscure dicerent: admirari sese, quod sui causa, tanto
apparatu, tot sumptib; instrupisset epulas: respondens Luculla, ut
debet in inventendo arguta, in eloquendo gratis: Ego vero, inquit,
o hospites, non nihil vestra causa feci: sed maximam partem

Luculli gratia. Tu item, ~~Marcus~~ Tettere, quamquam in am-
tuo me habueris, in oculis, in animo; ita tamen exercitam in me
manum beneficentiae tuae: ut cum quaedam praestiteris mei gratia
plus tamen faciendum esse propter te ipsum, vel cum potius, cum
Tu membrum es corporis, putaveris, hoc est, ut Christi ab-
munis Christianismi ergo facem bonorum operum aliis praestem.
Tantum autem abest, ut hunc beneficiorum cumulum oblitus
obrutus sim, ut potius intimis cordis penetralibus recunditum
illiusque memoriam grato semper animo cultum. Evin imo
et sum operam, ne ingratus moriar. Imitabor enim nobilem illum
tis infortunio ad extremam penuriam reductum, qui, cum ab
Belgarum Principe indies e mensa duas treve lances, cum ab
instructas per servum peregrinum acciperet, planoque nescio quomodo
cibi submitterentur, incredibili fuit affectu desiderio, nescio quomodo
largitorem cognoscendi; id unum verum, ne ingratus moreretur
rat signum probe illud Aurelii Antonini Imperatoris. Ingratus
ri, esse mortem maxime infamem. Idem me facturum debita
tudinis loco sancte polliceor. Interim ago tibi gratias, si possis
am referrem: sed nec tua fortuna desiderat remunerari. Ingratus
nec mea suggerit restituendi facultatem inopia: tua
beneficia, ut multitudine atque ac magnitudine praecellunt, non
mutuum non repossunt. Eo solum igitur meo quod est, gratias
ago: verum ita, ut apud Deum fieri amat, sentiendo coram
loquendo. Neque in hoc Musarum modo sacratio, sed usque
gratias ago, tum faciens, tum loquens, tum in actu hominum
tum ipse mecum, et quum voce patui, et quum meditatione
si, omni loco actu habitu et tempore. Nec mirum si
minum non statuo tam grata profitendi, quum Tu si
cere nescias benefaciendi. Deo vero largitor munificentissimus
munificentissime tibi omnia in me collata beneficia remittis
Te sospitem mihi, te incolumem, optime Patrone ago. Opto
hac spiritus presentia, hoc animi vigore, hac firmitate ac
corporis semper servet sis. Inconcussam valetudinem tuam
tegram tibi servet Deo, quumque in minore aetate nunquam
nilis tibi defuerit maturitas, in granditate quoque annorum
adhuc robur ipse suppeditet, sedulo prohibens; nunquam impar
sustinendis muneris tui partibus. Longe precor, sit illa dies
avo meo posterior, quam te solutum mortali corpore caelo
scribat. Nec citius veniat, quam letus et hilaris filium non
certum sparte tuae successorem noveris. Nunc ad vos me
verto, Praeceptores omnes et singuli doctissimi, vos intueor, vos
quos, vestraque beneficia grato agnosco animo pieque recordor.
nim non tantum non postponendi; sed et majori, quam proprii
rentes, honore estis prosequendi, quippe qui non liberas tantum
docuistis; sed et bene vivere rationem tradidistis. Eae duo beneficia
jora sunt, quam unquam desiderari queant. Inprimis vero tuam

cellentissime
haec fuit
praeter omnia
in docendo
austriam in
in regendo,
humanitatis,
effigiem hab
stunt refero
a fructum
potius, re
Phoenix, Nes
Alexandro, A
odorg Gadara
alii alii
haec tibi
proverere, q
vini evaser
Catonem Cen
docuisse arbi
cium; quam
rum suum q
vit cubilia, e
spacia confici
Helio Galati
ligno, mox e
abal, dignas
us lapis lact
ri mang ag
picturam, p
Endog, fuit
fendit, Aristi
perfluentem
ret, et quasi
sub Xiphae
quod merito
de lustri sui
ad censuram
horrea mensis
fluxissent. E
limo lustro
omnis gener
nam regibus
larga sunt
auro, qua
pensandum po
ptoris inform
medico tem i
narum artium

cellentissime Dn. Rector, cujus non tam discipulus quam filius
 habere fui, benevolentiam et admirabilem humanitatem, qua
 praefer omnem meum meritum, me es amplexus, curam item
 in docendo, fidem in explicando, candorem in communicando, in-
 dustriam in inculcando, diligentiam in repetendo, severitatem
 in regendo, gratia mente deprecando. ~~Nonnulli~~ si quid in me est
 humanitatis, si quid doctrinae, breviter si quid praefer hominis
 officium habeo, id jam ut par est libens et ingenue tibi acce-
 ptum refero, tibi inquam, qui nihil ad ostentationem, sed
 ad fructum ad usum discipulorum quicquid solida eruditionis
 possides, refers, accommodas. Quod enim Achilli Chiron et
 Phoenix, Nestor Agamemnoni, Menelao Telemacho, Aristoteles
 Alexandro, Antigona Terenti; Augusto Apollodoro, Tiberio The-
 odoro Gadareo, Cicero Diodorus, Carbilio Juventuti Romanae
 aliis fuerunt vitae ac morum magistri non pariter, qui
 haec tu mihi illos egregiis artibus excultos ad bonam frugem
 provecere, quorum doctrina, integritate et fide, magni postea
 viri evaserunt. Hoc, hoc inquam tu mihi tenet haec fuiti. Nec
 Catonem censorium non tam sancte filium quia pater erat, e-
 docuisse arbitror, aut Augustum filios adoptivos Cajum et Lu-
 cium, quam tu quidem, qui in ordine palmifero scintillas, Ode-
 rum suum qui animi tui non dicam vestigia sed ipsa explora-
 vit cubilia, edocuisse. Nec enim in philosophia viretis te comite
 spacia conficienti mihi praecipua proponebas nuda ac sterilia
 Helio galati instar, qui parasitis suis coenas cercas saepe, nunc e-
 liens, mox ebore paratas, fictiles etiam atque marmoreas inhu-
 abat, dignas omnes Ixionis illis suis, ut ipse nominabat, amicis,
 ut lapis lactibus, ut facietiarum pater loquitur, tanquam satu-
 ri mang aqua mundarent, sed usum etiam, non solum usus
 picturam, degustandam mihi propinabas. Neque in docendo institu-
 endoq; fuisse prudentissimam, sed etiam in notandis animadver-
 sandisq; vitis operam dedisti, ut nimis redundantem me et su-
 perfluentem juvenili quadam impunitate et licentia reprime-
 ret, et quasi extra ripas diffluentem coerces. O lustrum, quod
 sub Xysto, Xysto tua exegi, omnibus lustris feliciter! o lustrum
 quod merito laudibus effereendum! Praeterea fertur Catonis oratio
 de lustris sui felicitate: jam tunc enim in illa vetere republica
 ad censuram tandem pertinebat, si lustrum felix condidisset, si
 horrea mensis impleisset, si vinebria redundasset, si oliveta larga
 fluxissent. Quod ergo mihi conveniet gratulati de hoc uber-
 timo lustris? lustris, quo ex fidelissima informatione tua
 omnis generis eruditionis farraginem metere mihi licuit. Quae
 nam quibus toto orbe terrarum auri argentique metalla tam
 larga sunt? quis, quis, quisve Pactolus tanto fluxerunt
 auro, quantum quidem ad favorem, ad laborem istum em-
 pensandum possit sufficere? Pluris enim sunt quae ex fida Prae-
 ceptis informatione adiscuntur, quam quae emuntur. Omnis a-
 medico rem inestimabilem, vitam ac valetudinem bonam: a bo-
 narum artium praecipua studia liberalia et animi cultum.

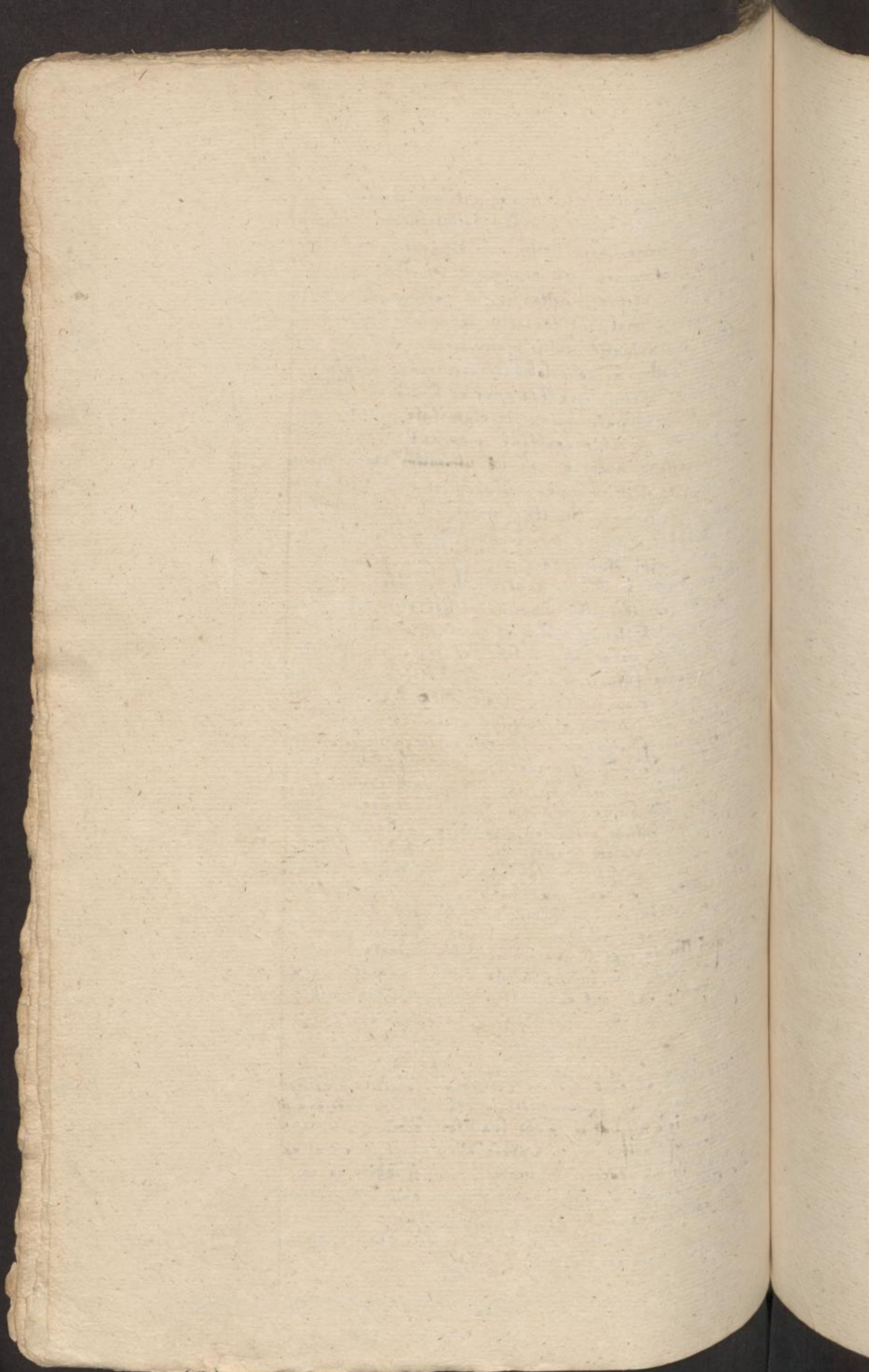
Itaq; his non rei pretium sed opera solvitur, quod deseruiat,
quod a rebus suis avocati nobis vacant, mercedem non meri-
fi, sed occupationis suae ferunt. Vellem equidem, Praeclentissime
Tuncel, meritis tuis dignas refundere gratias, sed cum per
sinistram sortem prohibeat, animum beneficiorum hanc in-
morem tibi redemptum lucro offero. Esto jam, quod M. Anto-
ning Philosophi tantum honoris Magistris suis petulerit, ut im-
qnes corum aureas in larario haberet, ac sepulera eorum adin-
hostiis, floribus semper honoraret; ego te certe non in larario
sed in pectore, sed in meo in animo meo circumferam, atq; in
eo maxime desudabo, ad hoc omnes corporis vires, omnes ingenii
ut per me nomen crescat in orbe tuum
Deus vero, quem piis veneror precibus, dignetur auctarium lon-
gissimam vitam tibi addere: ut et corpus sanum diu, et tran-
quillum serves animum. Magnum te porro Scholasticae navi-
gubernatorem praestet: qui et sasso naviget velo, et si forte
ventus penitus navem exarmaverit, reliquias tamen navigii ad
ad cursum aptet. Fecit hoc ille, qui est longitudo dierum navi-
rum. Vestram quoq; Praeclarissimi Domini Praeceptores navi-
Rectori auxiliares atq; amicas manus in limanda juven-
jungitis, tuam videlicet Vechneri facundissimam, Fichtneri
gravissimam, tuam Schmidii ingeniosissime fidem et diligentiam
in informando nisi laudibus evcherem, ingratitude cul-
traherem, ipsiq; Gethis essem inhumanior. Vos enim me aucto-
rem vestrum a stolidi agrastiq; vita ad humaniorem ducen-
tis: Vos improbitatem a mente, ruditatem ab ingenio, stul-
diam a pectore meo ejecistis, et necessaria atq; utilia con-
tra me docuistis. Atq; ut ex impetuoso et fluctuanti mari vela
remigum industria, surgidag; ventis vela anxios naufragos
tes eripiunt: sic ex ancipitiq; studiorum meorum fluctibus
assiduitatis vestrae remigia aura feliciter me ad optatum
ex ignorantia procellis in optatum me scientia varum aucto-
Hinc est, quod vobis tantum me debere intelligo, quantum
nunquam sim persoluturus, etsiam si me pignori dederim aut
rum omnium meorum, atq; ipsiq; capitis fecerim auctorem.
Quid ergo huic animi vestri in me propensione, et beneficiis
exhibitis possum, nisi suavissimis verbis de maximas gratias
reddere? Mirum, optima beneficiorum cultos, est ipsa
beneficiorum memoria: et ubi Praeceptoribus non reipsa, quod
debem; prestare possum; est tamen ingenue mecum, quod
per quos profeceris, ne dicam quod dati beneficii qualis, quod
Solutio sit perennis accepti confessio. Quapropter, ut multo
eodem, quod a sole acceperunt lumine, plures in se solis im-
nes depingunt, ut a quo splendeant orbi demonstrant: ita
ego hanc nubium mutua gratitudinem annulabor, atq; in
rem vestrum, beneficia vestra late per orbem et orbis

portabo: dicam
moriam sciam, cu
Ego interim
posco flagito:
tiam famul
proferdy even
ut publicis it
milorum fran
quig; et omne
ty, pace tra
tis prosperitat
Nihil jam res
licet animo,
dam aurib; e
by confederal
que sanam
hospitalem fa
retis seculis,
bati, tandem
tua o Golicic
muhw largier
Organis Tar
qui justitia
tot negotioru
Scholarche dig
tanquam divi
simam Gymn
commoiozem
uti annitim
qui pro animo
onestate utte
is exemplis cin
Solutu officia
tissimi qui Ju
ormatiore pr
ante hos centu
multos justitia
entia cultores
curia fulera
Vale docentia
Nissam candela
mo ex qua i
se Praeceptorum
quib; mellifis
Valebe Consi
tis officia exhib
fuerunt. Va
Valete univer

portabo: dicamq; posteris, ut consequentium seculorum me-
 moria sciat, cujus Stella sim, quibus Solibus lucem debeam
 Ego interim ad immortalem Deum non desinentibus votis, oro
 pisco flagito: ut omnia quae pro salute rei scholastica, aut
 etiam familiae vestrae cogitabitis, suscipietis, agatis, bene
 prospera evenire sinat, ipse favcat curis ac laboribus vestris
 ut publicis ita privatis, nullis malevolorum machinis, ini-
 miorum fraudibus ac dolis labefactandis: utq; ^{vestra} ~~propria~~
 quibus et omnes ordine sequentes anni et hodiernis felicitate
 pace, tranquillitate animi, incolumitate omniumq; gene-
 rum prosperitate perpetuo exultent, floream, triumphent.
 Nihil jam restare autumo, nisi ut ^{meum} ~~ultimum~~ vale, merito
 licet animo, tristi licet vultu, pallido licet ore, vestris tan-
 dem auribus obiciam. Sic itaq; vale Gorlicium, urbs inter
 confederatas Lusatiae superioris urbes famigeratissima
 quae sanam verbi divini doctrinam q. sinu fores, quae
 hospitalem tuam in Musas pauperiores pietatem, longis
 saeculis, et liberalibus hospitibus et liberalibus mensis, pro-
 bati, tandemq; hodiernum probas et exeres. Mactum hae-
 tua o Gorlicium esto hospitalitate, et porro Jesu Christo
 multo largiendo futuris Ecclesiae ac Politiae Christianae
 Organis dare ne gravabor! Vale Divo P. C. amplissime,
 qui justitia administranda invigilas, et boni publici causa
 tot negotiorum fluctibus obrueris, tot curis obveris. Valet
 Scholarchae dignissimi, Patroni et Overgetae suscipiendi, qui
 tanquam divinitus constituti nutritii ac lactatrices sepe
 primam Gymnasii huius rationem habetis, deq; eo cotidie in
 commodiorem statum provehendo solliciti cogitatis, progredi-
 mini annuimini. Valet reverendi verbi divini Ministri
 qui pro animabus ad Deum suscitandis militatis; qui pro
 honestate vitae provehenda decubatis. qui praclaris Pista-
 ris exemplis civitatem vegetatis, doctrinamq; sanctam e-
 ffectu efficaciter demonstratis. Valet Praeceptores mei
 issimi, qui studia mea linguarum ac artium dexterima in-
 tematiopae promotum ivistis, Vale Schola augusta, quae
 ante hoc saeculum, et quot excurrit annos, multos religionis,
 multos justitiae, multos sanctitatis, multos sapientiae ac pro-
 curiae cultores peperisti. quae lumina Ecclesiae, columnina
 fulera Scholae, plurima decora familiae dedisti.
 Vale docentium et perbrantium cathedra, Scholae huius ad-
 missam candelabrum, quae me literis atq; artibus bonis erudit:
 imo et quae ipse aliquoties, quod sarriter recorder, cum lau-
 de Praeceptorum auditus sum. Valet discipulorum subsellia, ex
 quibus mellissima docentium verba aurium edidit excepisti
 Vale Condiscipuli sarrissimi: qui mecum omnia humanita-
 tis officia exhibentes amice et concorditer vivistis et conver-
 sastis. Valet omnes mihi meiq; studiis bene cupientes,
 valete universi, valete singuli. Dixi.

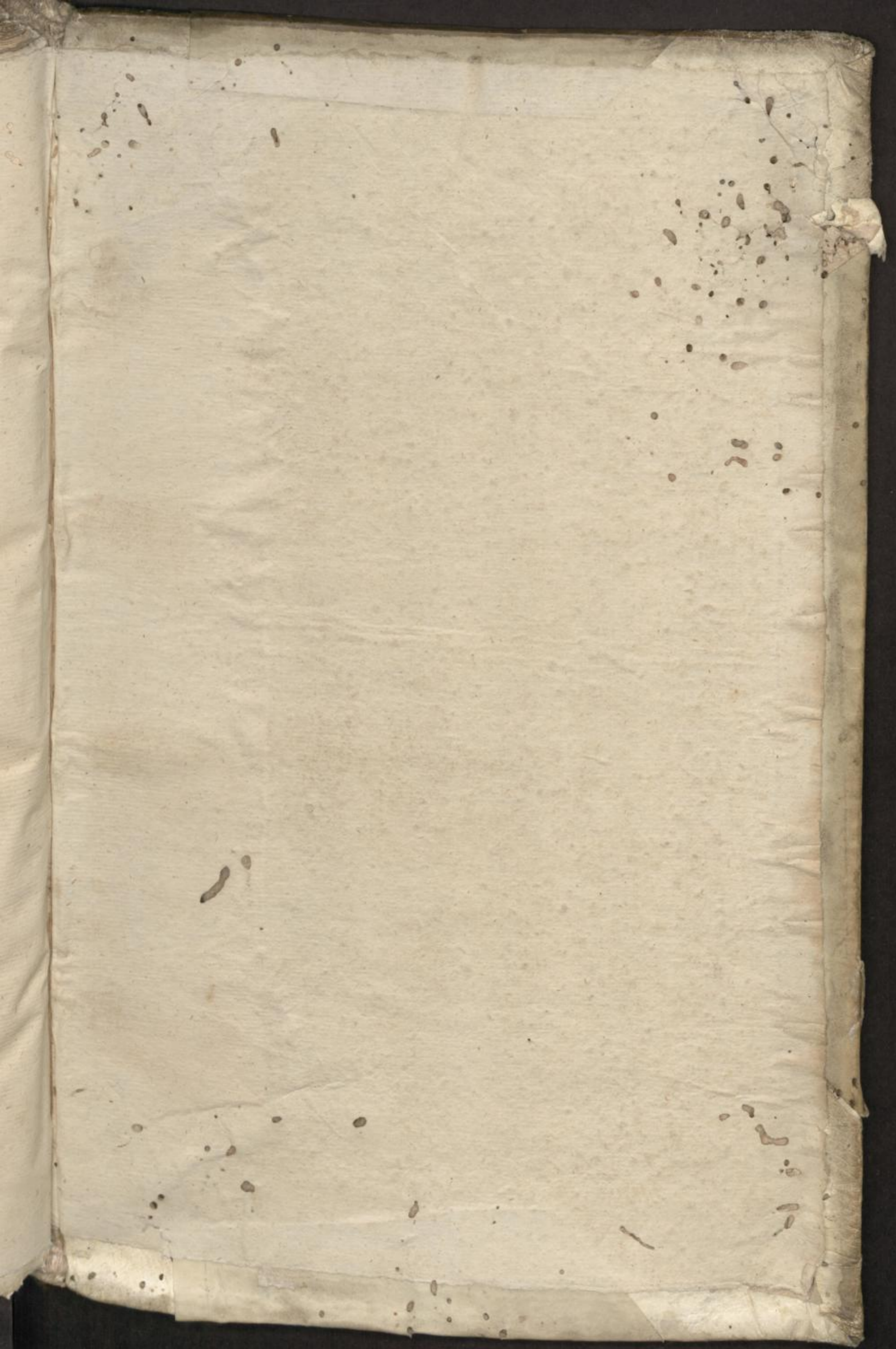
JOH. HENRICUS ORDE

Sora-Lus.

488

... mellifluam
... Meclai suavi
... denig condita
... huiusmodi origina
... huiusmodi impres
... huiusmodi et forquino
... THEOTOD
... huiusmodi, n
... huiusmodi perorant
... huiusmodi, in m
... huiusmodi: malo tim
... et qui tacer
... huiusmodi huiusmodi
... huiusmodi prerogative
... huiusmodi et virt
... huiusmodi facultas.
... huiusmodi animum
... huiusmodi quod
... huiusmodi quicquam
... huiusmodi remittere,
... huiusmodi, ne
... huiusmodi quod nung ille an
... huiusmodi huiusmodi inge
... huiusmodi et Ecclesia Ch
... huiusmodi, manus
... huiusmodi monumentis g
... huiusmodi, admiranda
... huiusmodi non vulgarem
... huiusmodi DIL
... huiusmodi, sed etiam
... huiusmodi verbis. Sic n
... huiusmodi et ab huiusmodi h.e.
... huiusmodi! O verba ab
... huiusmodi vero, Con
... huiusmodi intelligere puta
... huiusmodi, sed Divinum, sa
... huiusmodi deliaum, etern

...
...
...
Multis enim iniquitatis suam et iniquitatis suam
...
...
Lan hominum dentes edunt
...
Et in terra
...
Homines in pedibus meis
...
Hominum in terra
...
Per
...
Et surge gloria mea surge
...
Omnis
...
Quia magnitudo et
...
Et surge gloria tua
...
Gloria tua
...
Sicut p[er] s[er]m[on]em
...
Et surge gloria tua
...
Hominum in terra

filii hominum mendaces filii hominum in stratis et
decipiunt ipsi se vanitate in id quod **R**obustus est
in impunitate: et respicias iustitiam et misericordiam
meam si affluenti iustitiam non respiciere **S**icut dicitur
est deus deus hoc mundum non potest habere est
tibi domine misericordia quia tu misericors et
Deus deus meus **ps.** iustus super
te se hinc iugulo **S**icut in te misericordia mea
etiam in inferis in te misericordia mea **I**n te misericordia
ta et misericordia et misericordia tu in te misericordia
ut iustitiam non meam sed gloriā tuā **Q**uia
nascitur est misericordia tua super iustas misericordia mea
et laudabunt te **S**icut dicitur in te misericordia
et misericordia tua misericordia mea **S**icut
cum de te iuguetur et misericordia mea in te
tunc exultationis laudabunt te **S**icut
fecisti super stratum meum in misericordia mea
quia fuisse misericordia mea **E**t in misericordia
et misericordia tua exultabo ad te misericordia mea
me suscepit misericordia tua **I**psi vero in misericordia
ruat anima mea introibunt in inferis et misericordia
in inferis in manus gladii partes ualentes
Rem uero letabitur in deo laudabitur
et misericordia mea quia obstructum est
cum misericordia **G**loria in **S**icut et **ps.** dd.

131.

Antiqua... **B**ene... **C**um... **D**icitur... **E**t... **F**actum... **G**loria... **H**abere... **I**tem... **K**on... **L**ib... **M**ag... **N**on... **O**mn... **P**ro... **Q**ui... **R**eg... **S**an... **T**er... **V**er... **X**rist... **Z**er...

Actus
SOLEMNIOR SACER

de

FATALITIO

MESSIE

ADVENTU

exhibitus

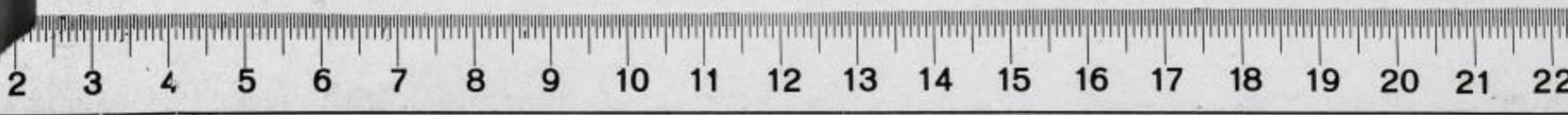
S. fideiosa ^{et} foveritate

GRONINASHI GORLITENSIS

AD CIRCULO LYXIX

J. 31. Januarii

Na felixina castra ferunt
 venit orator dignus. *Thales*
 nec loquitur apertis
 ipse loquitur, debet de se
 loquitur de se, *Thales*
 quia dicitur, *Thales*
 civitatis creatum dicit
 in sua dicitur culpa
 nichil, nihil, dicitur de se
 hoc redem tibi, tunc quia
 ar lauro, quia dicitur potentia
 in sua, vultus dicitur
 capere magis dicitur dicitur
 ante natura benigna dicitur
 auctore dicitur dicitur
 tam ex merito celebrata valeret
 moneri, cui tanta dicitur dicitur
 iam fuerit dicitur dicitur
 ipse dicitur dicitur dicitur
 imo dicitur dicitur dicitur
 quare dicitur dicitur dicitur
 figurat dicitur dicitur dicitur
 penitus dicitur dicitur dicitur
 non dicitur dicitur dicitur dicitur
 longe tamen arte dicitur
 qua dicitur dicitur dicitur dicitur
 dicitur dicitur dicitur dicitur
 sancta dicitur dicitur dicitur dicitur
 unde dicitur dicitur dicitur dicitur
 ex dicitur dicitur dicitur dicitur
 a dicitur dicitur dicitur dicitur
 homines dicitur dicitur dicitur dicitur
 ta dicitur dicitur dicitur dicitur
 or dicitur dicitur dicitur dicitur
 or humanum, dicitur dicitur dicitur dicitur
 in dicitur dicitur dicitur dicitur
 ut multi dicitur dicitur dicitur dicitur
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur
 dicitur dicitur dicitur dicitur dicitur

937
An felix, felix, quisquis sublimia caeli
Exemplis Christum traxit, et alta petit!
Is simul inuicta colet pallatia caeli
Nam pudet a membris dissociasse caput!
Quod superest, vobis gratias de portore solus
Conscripti Patres, Lumina clara fori
Et vobis reliquit, clara permixtos unda
qui fincti colunt suspicitiq; Scholam.
Quod patulas aures facturis verba dedistis
Haesistis voces monte libente pius
Vos colimus, vos suspicimus, sequimurq; volentes.
Et pia pro vestre vota salute damus
Vivite felices Pylis tristesq; aevi
Sed Morbona procul, tu Libitina, vale

Johannes Henricus Oederus
Sora-Lusatig

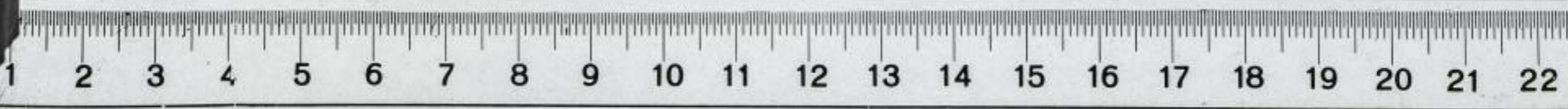
238

IN
VENEZIA

PER

PIRITUS S

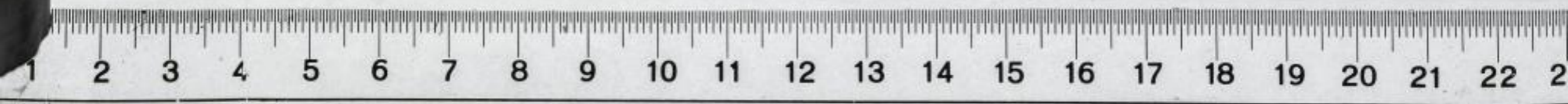
...

S. esse electa? Nonne dixi Ventum terra nascentia love-
 cogitare, pariter, et SPIRITUM S. lovere atq. ad salutem nos
 Nonne dixi: Ventum navigantis ducere ad portum, pariter,
 SPIRITUM S. Ecclesiam navigantem nam docere veritatem recte,
 urbem provecere, nec tandem ad portum securitatis, hoc est,
 electam inter nequos persecutenda fluctus deducere? quis
 Conmilitemus, clara voce, ut gaudent unum possit, mecum jam
 anaret? O illusterrimum SPIRITUS S. Emblemata! O ele-
 gantissimum SPIRITUS S. Nihilum! Vae certe lacti, omni ovo
 similius, quam SPIRITUS S. quoad certe Comparati-
 onem similius est ventus. Vos, vos itaq. Symmachi pra-
 SPIRITUM S. animarum nostrarum gaudium, certissimum
 offerre triumphum, lugentissimum solatium, summan captivonem
 clarissimum honorantissimum lumen, calidissimum frigidorem
 in iocum, bonorum omnium fontem, fluitate venustissimi,
 nitiditate! Imprimis autem cavete, ne, quod a spiritu
 est, trinitate ulla officiat in desinens hoc omnis boni
 Vobis enim talis, nostris finituli per SPIRITUM
 obsecratos esse in diei Receptionis.

Suis

Carl Linnæus

085

[Faint handwritten text visible on the left edge of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

